

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Rouskové a soudců JUDr. Tomáše Švece, Ph.D., a Mgr. Bc. Jana Ferfeckého ve věci

navrhovatelky: politická strana **Volt Česko**, IČO: 17290775
sídlem Na dlouhém lánu 343/34, 160 00 Praha 6
zastoupená Mgr. Eleanor Šmejkalovou, advokátkou
sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha 1

a

účastníků řízení: **1) Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1
2) politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), IČO: 04134940
sídlem Rytířská 410/6, 110 00 Praha 1
zastoupený JUDr. Adamem Batunou, advokátem
sídlem Václavské náměstí 846/1, 110 00 Praha 1

o návrhu na zrušení rozhodnutí o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) podané ve volebním kraji Hlavní město Praha pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Návrhem doručeným soudu dne 19. 8. 2025 se navrhovatelka domáhá zrušení registrace kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) [dále též „účastník řízení 2)“] pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025. Tuto registraci provedl Magistrát hlavního města Prahy [dále též „účastník řízení 1)“] rozhodnutím ze dne 15. 8. 2025, č. j. MHMP 843594/2025 [dále jen „rozhodnutí o registraci Svoboda a přímá demokracie (SPD)“].

II. Podstatný obsah návrhu

2. Navrhovatelka ve svém návrhu nejprve shrnula okolnosti týkající se její aktivní legitimace k podání návrhu a dodržení lhůty pro podání návrhu. Dále pak poukázala na skutečnost, že účastník řízení 2) podal kandidátní listinu pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025 ve volebním kraji Hlavní město Praha, která byla účastníkem řízení 1) registrována. Na kandidátní listině však nebyli uvedeni jen kandidáti, kteří jsou členy účastníka řízení 2) či nestraníci za něj kandidující, ale rovněž členové dalších politických stran. Na tomto postupu se dohodl účastník řízení 2) na celostátní úrovni s politickými stranami Trikolora, PRO Právo Respekt Odbornost, Svobodní (dále také „Ostatní strany“). Kandidátní listina však byla registrována jako kandidátní listina jediného politického hnutí [účastníka řízení 2)], nikoliv jako koaliční kandidátní listina ve smyslu zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

pozdějších předpisů (dále též „zákon o volbách do Parlamentu České republiky“). Navrhovatelka tedy měla za to, že takové spojení účastníka řízení 2) s dalšími politickými stranami a jejich společná kandidatura na jedné kandidátní listině je koalici, na kterou se dle ust. § 49 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky vztahují vyšší procentuální nároky v potřebném počtu získaných hlasů k postupu do prvního skrutinia.

3. Následně se navrhovatelka ve svém návrhu věnovala postupu při sestavování kandidátních listin, přičemž uváděla, že účastník řízení 2) spolu s Ostatními stranami podepsal memorandum o spolupráci v tom smyslu, že ve volbách do Poslanecké sněmovny 2025 poskytne Ostatním stranám místa na svých kandidátních listinách v některých krajích. Toto spojení účastníka řízení 2) s Ostatními stranami má podle navrhovatelky zabránit propadnutí hlasů a získat co největší počet hlasů stejně smýšlejících voličů.
4. V další části svého návrhu navrhovatelka poukazovala na společné působení a propagaci účastníka řízení 2) a Ostatních stran. Zmínila volby do krajských zastupitelstev v roce 2024, společné vystupování v předvolební kampani, používání marketingových materiálů a také skutečnost, že účastník řízení 2) v materiálech nevystupuje jako primární hnutí, které kandiduje s podporou Ostatních stran.
5. Navrhovatelka se pak rovněž zabývala spojováním politických stran a dosavadní judikaturou. Upozornila na to, že k pojmu koalice a jejímu vytvoření se již v minulosti vyjadřoval Ústavní soud (nález ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96), nicméně pak měla za to, že předmětný náález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96 není vhodné v dané věci použít a uvedla důvody, které jím tomuto názoru vedou. Otázkou spojování politických stran se podle navrhovatelky dále zabýval i Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 14. 11. 2017 č. j. Vol. 57/2017-24. V usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 8. 2014 sp. zn. Pl. ÚS 2/14 se plénum zabývalo významem uzavíracích klauzulí v rámci voleb, v daném případě 5% hranice pro postup politické strany do prvního skrutinia u voleb do Poslanecké sněmovny.
6. V další části návrhu nazvaném „Právní posouzení návrhu“ navrhovatelka považovala za zásadní uvést, že obdobný případ nepřiznaných koalic nebyl ještě v rámci českého soudního systému uspokojivě řešen. Byly řešeny případy, kdy se fakticky jednalo o jednu politickou stranu, případně jednu politickou stranu s pouhým zapojením jednotlivých členů jedné další politické strany na kandidátní listinu. Z minulosti podle navrhovatelky též známe opakovanou kandidaturu způsobem, kdy jedna politická strana kandidovala s podporou jiných politických stran či hnutí, případně se politické strany sdružovaly do koalic jako například koalice SPOU ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021. Navrhovatelka uvedla, že současný stav ukazuje na eskalaci situace v účelové spojení politických subjektů za účelem obejití uzavíracích klauzulí a v důsledku i popření jejich účelu. Zdůraznila, že účastník řízení 2) odevzdal kandidátní listinu v rámci spolupráce s dalšími třemi politickými stranami (Ostatní strany), jejichž členy umístil do předních pozic (i přímo jako lídry) několika kandidátních listin. Dotčené strany a hnutí se navíc zavázaly k tomu, že nebudou dělat tzv. kroužkování kampaně, cílem účastníka řízení 2) tudíž je, aby byly ostatní strany v případě úspěchu kandidátní listiny systematicky zvoleny do Poslanecké sněmovny. V daném případě podle navrhovatelky tuto nepřiznanou koalici nelze označit za individuální kandidaturu některých členů, ale za společnou kandidaturu více politických stran a hnutí, tj. koalici. Současně také poukázala na náález Ústavního soudu ze dne 2. 2. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 44/17 (body 170 a 174) a již výše zmiňovaný náález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96, teleologický výklad § 49 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změnách a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů i na usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. Vol 57/2017.
7. Ohledně mezer v zákoně a dotváření práva pak navrhovatelka odkázala na náález Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 23/24. K tomu uvedla, že v daném případě došlo

k významné změně společenských podmínek oproti záměru zákonodárce, který nepočítal s obcházením uzavírací klauzule.

8. Následně navrhovatelka zopakovala, že k porušení principu férové politické soutěže dochází tehdy, když se menší strany vyhnou přísnějším pravidlům pro koalice tím, že se skrytě spojí s výrazně silnějším partnerem. Tím vzniká nepřiznaná koalice, která se snaží obejít uzavírací klauzuli. Toto obcházení pak zasahuje i do rovnosti ve financování politických stran. Ostatní strany by nejspíše nedosáhly ani na hranici pro alespoň minimální finanční příspěvek na úhradu volebních nákladů. Menší strany tedy mohou na základě dohody s kandidující stranou získávat finanční příspěvek, na který by standardně neměly nárok. To značně poškozuje malé strany, které kandidují samostatně a žádné finanční plnění od větší politické strany nezískají. Navrhovatelka se tedy cítila vytvořením nepřiznané koalice dotčena na svých právech zejména tím, že dochází k porušení rovnosti účastníků politické soutěže.
9. Uzavřela tedy, že spojení účastníka řízení 2) a Ostatních stran je účelově vytvořená nepřiznaná koalice, jejímž primárním cílem je obcházení zákona a zneužití práva, zejména v rámci obejítí uzavírací klauzule pro koalice ve smyslu § 49 zákona o volbách do Parlamentu České republiky. Toto jednání je v rozporu s teleologickým výkladem a úmyslem zákonodárce vyjádřeným i v důvodové zprávě vzhledem k uzavírací klauzuli pro koalice. Účastník řízení 2) a Ostatní strany tedy podle navrhovatelky jednají a vystupují jako koalice, jen se za koalici neprohlašují, jelikož se chtějí vyhnout vyšší aditivní uzavírací klauzuli. Ohledně nepřiznané koalice poukázala na citaci v nálezu Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. III. ÚS 4072/17 (bod 16).
10. V závěrečném návrhu navrhovatelka navrhla, aby soud zrušil rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 15. 8. 2025, č. j. MHMP 843594, o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025. O nákladech řízení, aby soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
11. V doplnění návrhu ze dne 22. 8. 2025 navrhovatelka setrvala na návrhu zejména proto, že již byly zveřejněny kandidátní listiny, že dohoda Ostatních stran s účastníkem řízení 2) má celorepublikový charakter a je veřejně známá a skutečnost, že v rámci této dohody získal účastník řízení 2) dominantní postavení a prosadil většinu kandidátů ze své členské základny, na povaze této spolupráce nic nemění. Dohoda o společné kandidatuře se podle navrhovatelky neprojevuje pouze individuálními nominacemi, ale koordinovaným postupem na úrovni stran.

III. Vyjádření dalších účastníků řízení a replika navrhovatelky

12. Účastník řízení 1) ve svém vyjádření k návrhu podotkl, že podanou kandidátní listinu účastníka řízení 2) přezkoumal podle ust. § 33 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky a rozhodl o její registraci. Z obsahu této kandidátní listiny se přitom podává, že se jedná o kandidátní listinu politického hnutí, nikoliv kandidátní listinu koalice. Dodal, že každá politická strana či hnutí autonomně rozhoduje o tom, zda se chce voleb účastnit jako subjekt samostatný, či jako součást volební koalice. On sám není oprávněn do takového rozhodování, jakkoliv zasahovat. Nemůže ani rozhodovat o tom, zda má být podaná kandidátní listina považována za koaliční, či nikoliv. V souvislosti s tímto názorem citoval nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96. Tam vyjádřené názory podle něj nejsou překonány, což podpořil odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24. Zmínil rovněž usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 11. 2012, č. j. 30 A 65/2012-38.

13. Na základě výše uvedeného tedy dospěl účastník řízení 1) k závěru, že argumentace navrhovatelky se neopírá o žádné zákonné ustanovení a nepodporuje ji ani judikatura. Pro úplnost poznamenal, že: „...pokud jde o politickou příslušnost kandidátů uvedených na kandidátní listině politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), pak s výjimkou jediné kandidátky jsou všichni členové tohoto politického hnutí. Přihlédneme-li současně k faktu, že i na kandidátní listině navrhovatelky podané ve volebním kraji Hlavní město Praha, která taktéž není koaliční kandidátní listinou, je jeden z kandidátů také členem jiné politické strany, jeví se argumentace navrhovatelky, kterou usiluje o zrušení registrace jiného volebního subjektu, jako přinejmenším nepřipadná.“ Navrhl proto, aby soud podaný návrh zamítl.
14. Ve svém vyjádření účastník řízení 2) poukázal na skutečnost, že návrh navrhovatelky není důvodný. Zabýval se právní úpravou kandidátních listin i rozsahem jejího přezkumu, upozornil na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. V závěrečném shrnutí mimo jiné konstatoval, že kandidátní listina byla do volebního kraje podána jako kandidátní listina účastníka řízení 2) bez koaličního označení, vymezení členů koalice či názvu koalice a byla účastníkem řízení 1) následně zaregistrována, když splnila veškeré podmínky zákona o volbách do Parlamentu České republiky. Podle názoru účastníka řízení 2) zákon neumožňuje správnímu orgánu překvalifikovat samostatnou kandidátní listinu na koaliční, či ji odmítnout na základě politologických úvah či indicií. Měl za to, že přítomnost osob spjatých s jinými stranami je v rámci soutěže politických stran legitimní a nemá vliv na právní kvalifikaci kandidátní listiny. Navrhl návrh zamítnout.
15. V replice ze dne 22. 8. 2025 navrhovatelka zdůraznila, že její situace se zásadně liší od případu účastníka řízení 2). Připustila, že je pravdou, že na její kandidátní listině figuruje jeden kandidát, který je členem jiné politické strany, nicméně to je plně v souladu s usnesením Nejvyššího správního soudu sp. zn. Vol 57/2017, podle něhož za koalici nelze považovat kandidátku, na níž se objeví jednotlivce z jiné strany, pokud nejde o výsledek dohody na úrovni stran. Navrhovatelka nemá s dotčenou stranou žádné memorandum, dohodu, společnou propagaci, ani koordinovanou kampaň, a proto podle navrhovatelky neexistuje žádná institucionální spolupráce na úrovni stran. Kandidatura tohoto jednotlivce byla výsledkem jeho osobního rozhodnutí a dohody s navrhovatelkou, nikoli projevu vůle dvou či více stran vytvořit koalici. Proto je podle navrhovatelky její právní i faktická situace v dokonalém souladu s uvedeným usnesením a nesrovnatelná s případem účastníka 2), kde, jak navrhovatelka má za to, existuje celostátní dohoda více stran o společném postupu.

IV. Podstatný obsah správního spisu

16. Ze správního spisu se podává, že účastník řízení 2) podal kandidátní listinu obsahující náležitosti podle ust. 32 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky. Ke kandidátní listině také přiložil vlastnoručně podepsané prohlášení všech kandidátů, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do Poslanecké sněmovny a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do Poslanecké sněmovny. Ve správním spise je rovněž obsažen i doklad o složení příspěvku na volební náklady.
17. Správní orgán dne 15. 8. 2025 vydal rozhodnutí o registraci politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD), které bylo vyvěšeno na úřední desce správního orgánu téhož dne a téhož dne bylo rovněž doručeno volební zmocněnkyni účastníka řízení 2). V odůvodnění rozhodnutí o registraci politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) se správní orgán omezil v podstatě pouze na uvedení skutečností, které byly podkladem pro rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Soud v řízení postupoval dle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“).
19. Podle ust. § 89 odst. 1 s. ř. s. *soudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů a) odmítl kandidátní listinu nebo odmítl přihlášku k registraci, b) škrtnl kandidáta na kandidátní listině, c) registroval kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci.*
20. Podle ust. § 89 odst. 4 s. ř. s. *návrhem podle odstavce 1 písm. c) se může politická strana, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, nebo u voleb do Senátu nezávislý kandidát nebo politická strana, která podala přihlášku k registraci, anebo při volbě prezidenta republiky nejméně dvacet poslanců nebo nejméně deset senátorů, kteří navrhli kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebo občan, který navrhl kandidáta na funkci prezidenta republiky, domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, nejméně dvaceti poslanců nebo nejméně deseti senátorů, kteří navrhli kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebo občana, který navrhl kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebo zrušení registrace přihlášky jiného kandidáta. Účastníky jsou navrhovatel, správní orgán, který provedl registraci, a ten, o jehož registraci se jedná.*
21. Podle ust. § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky *za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.*
22. Podle ust. § 31 odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu České republiky *každá politická strana, politické hnutí a koalice může podat pro volby do Poslanecké sněmovny v každém volebním kraji pouze 1 kandidátní listinu; pokud politická strana a politické hnutí podávají samostatně kandidátní listinu, nemohou již být součástí koalice. Každá politická strana a politické hnutí může být členem pouze 1 koalice. Koalice musí být složena ze stejných politických stran nebo politických hnutí ve všech volebních krajích. Kandidát může být uveden pouze na 1 kandidátní listině pro volby do Poslanecké sněmovny.*
23. Podle ust. § 49 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky *Český statistický úřad zjistí, a) které politické strany nebo politická hnutí získaly méně než 5 procent z celkového počtu platných hlasů, b) které koalice složené ze 2 politických stran, popřípadě politických hnutí získaly méně než 8 procent z celkového počtu platných hlasů, c) které koalice složené ze 3 a více politických stran, popřípadě politických hnutí získaly méně než 11 procent z celkového počtu platných hlasů.*
24. Podle ust. § 49 odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu České republiky *při dalším zjišťování volebních výsledků a přidělování mandátů se již k politickým stranám, politickým hnutím a koalicím podle odstavce 1 a hlasům pro ně odevzdaným nepřiblíží.*
25. Městský soud v Praze nejprve zkoumal aktivní procesní legitimaci navrhovatelky v řízení o návrhu podle ust. § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu soudního. Z odstavce 4 citovaného ustanovení vyplývá, že návrhem podle odstavce 1 písm. c) se může politická strana, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, nebo zrušení registrace přihlášky jiného kandidáta. Navrhovatelka je politickou stranou, která podala návrh na registraci kandidátní listiny ve volebním kraji Hlavní město Praha, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025, dne 24. 7. 2025. Tomuto návrhu bylo rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy č. j. MHMP 840376/2025 ze dne 15. 8. 2025 vyhověno a kandidátní listina navrhovatelky byla podle ust. 33 odst. 3 písm. a) zákona o volbách do Parlamentu České republiky registrována. Navrhovatelka tedy byla procesně legitimována k

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

podání návrhu na zrušení rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy č. j. MHMP 843594/2025 ze dne 15. 8. 2025, kterým bylo rozhodnuto o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) ve volebním kraji Hlavní město Praha, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025, neboť je politickým hnutím, které podalo kandidátní listinu a domáhá se zrušení registrace kandidátní listiny jiného politického hnutí.

26. Návrh byl u zdejšího soudu podán dne 19. 8. 2025, tedy v řádné lhůtě dle ust. § 86 zákona o volbách do Parlamentu České republiky, neboť Magistrát hl. m. Prahy vydal rozhodnutí o registraci politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) dne 15. 8. 2025 a dle ust. § 33 odst. 4 zákona o volbách do Parlamentu České republiky se za doručené rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení, tedy dnem 18. 8. 2025.
27. Návrh byl podán včas a oprávněnou osobou, proto soud přistoupil k věcnému posouzení důvodnosti návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) ve volebním kraji Hlavní město Praha, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025.
28. Soud úvodem připomíná, že Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 9. 12. 2004 č. j. Vol 11/2004-31 konstatoval, že „*ve věcech registrace je soudní ochrana primárně zaměřena na případy rozhodnutí o odmítnutí přihlášky k registraci, které by mohlo být nezákonnou překážkou svobodné soutěže politických stran, resp. politické plurality. Je-li kandidát registrován, pak je již na svobodné úvaze voličů, zda jej zvolí či nikoliv. Tato koncepce plně odpovídá teoretické konstrukci pasivního volebního práva, které je založeno na individuálním přístupu a jehož cílem je umožnit svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti ve smyslu článku 22 Listiny základních práv a svobod.*“
29. Městský soud zde rovněž upozorňuje na setrvalou judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, která se vytvořila ve vztahu k registraci kandidátních listin pro obecní volby. Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 14. 9. 2006, č. j. 31 Ca 161/2006-43, vyslovil, že „*[r]egistrační úřad v procesu projednání a registrace kandidátních listin podle § 23 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, rozhoduje bez možnosti diskrece a musí registrovat kandidátní listinu, jsou-li splněny zákonné podmínky (§ 21 nebo § 22 cit. zákona). Soud v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. vychází pouze ze skutkových zjištění vztahujících se k náležitostem kandidátní listiny.*“ V usnesení ze dne 10. 9. 2010, č. j. 29 A 83/2010-18, publ. pod č. 2171/2011 Sb. NSS, Krajský soud v Brně doplnil, že „*[r]egistrační úřad je oprávněn odmítnout kandidátní listinu sdružení nezávislých kandidátů toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem stanovenou procedurou (§ 21 až § 23 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí). V opačném případě je povinen registraci kandidátní listiny provést.*“ Podobně též Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 10. 9. 2014, č. j. 40 A 9/2014-30 shledal, že „*[r]ole registračního úřadu v procesu registrace kandidátních listin volebních stran sdružení nezávislých kandidátů ve volbách do obecních zastupitelstev je významně limitována kogentní právní úpravou, která restriktivně omezuje možnosti postupu registračního úřadu. Podle citovaného ustanovení § 23 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí (nenastane-li situace předpokládaná v § 23 odst. 2 téhož zákona) registrační úřad může po přezkoumání kandidátních listin toliko provést registraci kandidátní listiny splňující zákonné náležitosti, nebo odmítnout kandidátní listinu (pouze však v případě, že ta není podána v souladu se zákonem nebo neobsahuje zákonné náležitosti, popř. v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce). Zákon o volbách explicitně nestanoví, že by mezi označené důvody pro odmítnutí kandidátní listiny volební strany sdružení nezávislých kandidátů patřila i podobnost názvu s jinou volební stranou. Jinými slovy, registrační úřad může odmítnout registraci kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů pouze za zákonem stanovených důvodů, mezi které patří nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. její nepodání v souladu se zákonem stanovenou procedurou. Ze shora citovaného ustanovení § 23 odst. 3 zákona o volbách tedy vyplývá, že registrační úřad musí bez možnosti jakékoli diskrece registrovat kandidátní listiny, jsou-li jinak splněny zákonné podmínky.*“ K totožnému závěru pak dospěl Krajský soud v Ústí nad

Labem ve svém usnesení ze dne 31. 8. 2020 č. j. 40 A 7/2020, kde v právní větě uvedl: „*V řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. je soud oprávněn posuzovat pouze to, zda byla kandidátní listina podána v souladu se zákonem a zda obsahuje všechny zákonem vyžadované náležitosti. Jiné skutečnosti ani volební orgán, ani soud zkoumat nemohou.*“ Zdejší soud má za to, že závěry vyslovené krajskými soudy v řízení ve věcech registrace kandidátních listin pro obecní volby jsou plně aplikovatelné na řízení ve věcech registrace kandidátních listin ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

30. Městský soud v Praze tedy shrnuje, že ustálená judikatura vyjadřuje jednotný právní názor, podle něhož je registrační úřad oprávněn odmítnout registraci kandidátní listiny pouze tehdy, pokud daná kandidátní listina nespĺňuje zákonné náležitosti, případně pokud nebyla podána v souladu se zákonem. Pakliže registrační úřad takového pochybení neshledá, tak již nemá prostor ke správnímu uvážení a je povinen kandidátní listinu zaregistrovat. Totožné limity přezkumu se vztahují nejen na registrační úřad při rozhodování o registraci, ale také na soud v řízení o ochraně ve věcech registrace podle § 89 s. ř. s. Soud zjevně nemůže při rozhodování o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny posuzovat jiná kritéria, než která zkoumá registrační úřad. Je tak namístě uzavřít, že v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. je tedy soud oprávněn posuzovat výhradně to, zda byla kandidátní listina podána v souladu se zákonem (zejména s § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky) a zda obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti (tj. požadavky dle § 32 zákona o volbách do Parlamentu České republiky). Jiné skutečnosti nemohou být předmětem přezkumu ani ze strany volebního orgánu, ani ze strany soudu.
31. Navrhovatelka v návrhu poukazovala na skutečnost, že na kandidátní listině účastníka řízení č. 2) ve volebním kraji Hlavní město Praha, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, nejsou uvedeni jen kandidáti, kteří jsou členy daného politického hnutí či nestraníci kandidující za účastníka řízení č. 2). Součástí kandidátní listiny účastníka řízení č. 2) jsou též členové dalších politických stran. Navrhovatelka uvedla, že na tomto postupu se účastník řízení č. 2) dohodl s politickými stranami Trikolora, se sídlem Hartigova 1964/210, 130 00, Praha 3, IČO 08288909, číslo registrace MV-82512-4/VS-2019, PRO Právo Respekt Odbornost, se sídlem Povltavská 829/36A, 171 00, Praha 7, IČO 17085438, číslo registrace MV-71883-4/OV-2022, Svobodní, se sídlem Perucká 2196/14, 120 00, Praha 2, IČO 71339612, číslo registrace MV-4812-4/VS-2009. Měla za to, že spojení Ostatních stran s účastníkem řízení č. 2) a jejich společná kandidatura na jedné kandidátní listině je koalici, na kterou se dle ust. § 49 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky vztahují vyšší procentuální nároky v potřebném počtu získaných hlasů k postupu do prvního skrutinia. Kandidátní listina je však registrována jako kandidátní listina samotného účastníka řízení č. 2), a nikoliv koalice. Z dané skutečnosti navrhovatelka napříč návrhem dovozovala, že se jedná o „skrytou koalici“, kterou politické hnutí, tedy účastník řízení 2) společně s dalšími výše uvedenými subjekty obchází zákon.
32. Soud se seznámil s kandidátní listinou účastníka řízení č. 2), která je součástí spisového materiálu, přičemž zjistil, že na dané kandidátní listině je vedeno 36 kandidátů, kdy 35 z těchto kandidátů je členem politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) a jeden kandidát je členem politické strany Svobodní. Jediným kandidátem s odlišnou politickou příslušností od registrovaného subjektu politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) je Ing. M. Š., která je vedena pod pořadovým č. 1 na příslušné kandidátní listině. Předložená kandidátní listina byla podána v souladu s § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky, měla náležitosti podle § 32 zákona o volbách do Parlamentu České republiky a neobsahovala ani nesprávné údaje.
33. Podle ust. § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky platí, že „*za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

34. Ustanovení § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky definici koalice nejprve neobsahovala. K tomu Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96, publ. jako N 41/5 SbNU 349 konstatoval, že: „Je zřejmé, že zákonodárce neměl v úmyslu do vytváření koalic (veřejnoprávně) zasahovat. Pokud by takové otázky ovlivňovat chtěl, musel by volební koalici přesně definovat a také reglementovat mechanismus přezkoumávání (zřejmě soudního), zda politický subjekt je stranou či koalicí. [...] Při nedostatku právní regulace vytváření koalicí tedy může být relevantní jediné to, jakým způsobem subjekt své kandidátní listiny zaregistroval.“
35. Definice koalice byla doplněna až zákonem č. 204/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb., zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodové zprávy k danému předpisu vyplynulo, že zákonodárce shledal potřebu *jednoznačně přímo v zákoně vymezit, co se rozumí pojmem „koalice“*. Danou novelou byly stanoveny pouze formální podmínky pro posuzování toho, co je nutné považovat za koalici politických stran a hnutí, přičemž materiální podmínka pro identifikaci předvolební koalice v zákonné úpravě absentuje. Právní úprava definice koalice od novelizace provedené v roce 2000 nedoznala již žádných změn, je proto možné se domnívat, že zákonodárce považoval toto formální vymezení za dostatečné.
36. K výkladu ust. § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky (již v novelizovaném znění) se již v minulosti vyjádřil Nejvyšší správní soud, který ve svém usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24 konstatoval, že: „*Zákonná úprava v § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu, která vymezuje to, co se považuje za kandidátní listinu podanou koalicí, takovému požadavku vyhovuje. Rozhodné je, zda společně kandidující politické strany či hnutí jednoznačně označí kandidátní listinu jako koaliční, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název. Nejvyšší správní soud zastává stanovisko, že v případě pojmu „kandidátní listina podaná koalicí“ není důvodu se odchýlovat od doslovného jazykového výkladu, který by měl být pravidlem při interpretaci právní normy.“*
37. Zákon o volbách do Parlamentu České republiky neomezuje politické strany a hnutí v tom, koho uvedou na kandidátní listině – mohou na ni zařadit jak své členy, tak osoby bez stranické příslušnosti, případně i členy jiných politických stran. Za koaliční kandidátní listinu ve smyslu § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky, lze tedy považovat pouze tu, která splní požadavky daného ustanovení, kterými jsou jednoznačné označení kandidátní listiny za koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí, uvedení členů koalice a názvu koalice. Tento závěr potvrdil jak Nejvyšší správní soud, a to ve svém usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24, tak tento závěr souzní se závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96, publ. jako N 41/5 SbNU 349.
38. Nejvyšší správní soud pak ve svém výše uvedeném usnesení zcela jasně uzavřel, že k kandidátní listinu samostatně kandidující strany, na níž jsou uvedeni i členové jiných politických stran či hnutí, nelze v žádném případě považovat za koaliční kandidátní listinu ve smyslu ust. § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu České republiky. Ustanovení § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky tedy zjevně stanovuje pro registraci koaliční kandidátní listiny koalice pouze formální podmínky, a to ty, že bude kandidátní listina označena jako koaliční, bude uvedeno, kdo je členem koalice, a bude stanoven její název.
39. Městský soud především zdůrazňuje zásadu legální licence, tj. každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá (čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky). A zákon nestanoví výslovnou povinnost více politickým stranám či hnutím, které „spojí síly“ a jejich kandidáti kandidují společně, označit svoji kandidátní listinu jako koaliční. Naopak, ze znění § 31 odst. 1 zákona

o volbách do Parlamentu České republiky je nepochybné, že je třeba kandidátní listinu jednoznačně označit jako koaliční, aby byla považována za koaliční.

40. Posouzení, zda se o koalici jedná, nebo nikoliv, tak záleží toliko na vůli kandidujících subjektů, nikoliv na posuzování materiálních znaků. Opačný postup by do volebního procesu vnesl nejistotu a řadu sporů včetně sporů soudních. Lze si jistě klást otázku, zda je takové vymezení správné, zda nenahrává právě případným „skrytým“ koalicím, nicméně úkolem soudu je postupovat podle zákona, nikoli dovozovat, jak by zákon vypadat měl.
41. Nad rámec soud připomíná, že na kandidátní listině účastníka řízení č. 2) je registrováno 35 členů daného hnutí a jeden kandidát s odlišnou politickou příslušností od registrovaného subjektu účastníka řízení č. 2), optikou výše citované judikatury tedy zjevně nelze takovou kandidátní listinu považovat za koaliční ve smyslu ust. § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky.
42. Podle zdejšího soudu tak v posuzovaném případě byl Magistrát hl. m. Prahy jako registrující orgán oprávněn zkoumat, zda se jedná o kandidátní listinu podanou politickou stranou nebo hnutím či koalicí, kdy jediným kritériem, je na základě závěrů uvedené judikatury to, zda byla kandidátní listina jako koaliční označena. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že tomu tak v dané věci nebylo, proto je nutné na kandidátní listinu hledět jako na podanou politickým hnutím a nikoliv koalicí, jak tvrdila navrhovatelka. Magistrát hl. m. Prahy pak shora naznačený postup zcela respektoval a kandidátní listinu politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) ve volebním kraji Hlavní město Praha, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025, registroval jako kandidátní listinu politického hnutí nikoliv koalice.
43. Navrhovatelka v doplnění návrhu poukazovala na to, že ač je na kandidátní listině účastníka řízení č. 2) uvedena pouze jediná kandidátka jiné politické strany, tak k tomu došlo na základě dohody více politických subjektů, což je zřejmé i z veřejných prohlášení dotčených stran a hnutí, rovněž i ze způsobu jejich společné předvolební kampaně jednoznačně vyplývá existence dohody o společné kandidatuře. Zde soud musí opět poukázat na to, že Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24 jasně vymezil, že: *„Podání koaliční kandidátní listiny je společným úkonem dvou či více politických stran či hnutí. Vytvoření takové koalice vychází z dohody na úrovni stran či hnutí, která se odrazí v podání kandidátní listiny označené jako koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí.“* Nejvyšší správní soud tedy obecně vycházel ze skutečnosti, že je zapotřebí naplnit pouze formální podmínku koalice, přičemž měl za to, že u ust. § 31 zákona o volbách do Parlamentu České republiky je vhodné užití jazykového, a nikoliv teleologického výkladu daného ustanovení. Zákonodárcem nastavený systém je založen na důvěře v čestné jednání politických stran a hnutí, které za situace, kdy mají za to, že naplňují podmínky kandidatury ve formě koalice, se tak samy označí. Pokud tak neučiní, nelze koaliční povahu dovozovat z jiných okolností. Správní orgány proto nejsou oprávněny zkoumat materiální znaky koalice, jako jsou dohody mezi politickými subjekty či obsah volební kampaně. Správní orgán může jednat pouze v rozsahu zákonem stanovené pravomoci a působnosti a způsobem v zákoně stanoveným. Je-li pak záměrem zákonodárce zamezit uvedenému postupu, je na něm, aby tomu přizpůsobil právní úpravu, a to prostřednictvím novelizace zákona o volbách do Parlamentu České republiky.
44. S ohledem na shora uvedené a na skutečnost stále absentující zákonné úpravy regulující podmínky vytváření koalic, nelze jakýkoliv kandidující subjekt bez zákonné opory označit za skrytou koalici.

VI. Závěr a náklady řízení

45. Městský soud v Praze uzavírá, že argumentaci navrhovatelky neposoudil jako důvodnou a neshledal ani žádné jiné pochybení účastníka řízení 1) v registračním procesu, ke kterému by

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

měl přihlížet z úřední povinnosti. Účastník řízení 1) tedy postupoval správně, když rozhodl o registraci kandidátní listiny účastníka řízení 2). Návrh navrhovatelky na zrušení této kandidátní listiny tak soud jako nedůvodný zamítl.

46. V souladu s § 89 odst. 5 s. ř. s. soud o návrhu rozhodl usnesením v patnáctidenní lhůtě od okamžiku jeho podání, a to bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené spisové dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování.
47. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 29. srpna 2025

JUDr. Marcela Rousková v.r.
předsedkyně senátu